

BERETNING 2014

DANMARKS BIBLIOTEKSFORENING

**BIBLIOTEKET
KOMMUNERNE
& STATEN**

**BIBLIOTEKET
& SAMFUNDS-
OPGAVERNE**

**INTERNATIONALE
TENDENSER**

**MEDIEMARKEDET
& BIBLIOTEKS-
AFGIFTEN**

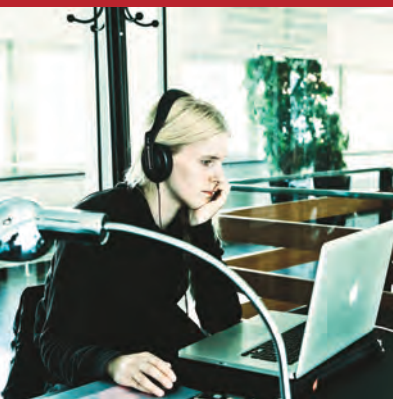
**KOMMUNIKATION
& SAMARBEJDE**

**FOLKEOPLYSNING
& REGIONALE
MØDER**

**MEDLEMMER
& REGNSKAB**

**DANMARKS
BIBLIOTEKSFORENING**

- DB OG BIBLIOTEKERNE I SYV TEMAER
- TÆNKETANKEN FREMTIDENS BIBLIOTEKER

TEMAER

1	BIBLIOTEKET, KOMMUNERNE & STATEN	
>	Lov eller strategi - eller begge dele?	6
>	Derfor er biblioteket vigtigt	6
>	Eje eller pege?	6
>	DB opfordring	6
>	Hvad siger loven?	7
>	Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi	7
2	BIBLIOTEKET & SAMFUNDSOPGAVERNE	
>	DB opfordring	8
>	Lokalsamfundets drivkraft Borgerservice, læringstilbud og kulturhus - hvor går grænsen?	9
3	INTERNATIONALE TENDENSER	
>	IFLA 2014 og bæredygtig udvikling	10
>	EBLIDA 2014 og retten til e-bøger	10
4	MEDIEMARKEDET & BIBLIOTEKSAFGIFTEN	
>	Ophavsrettens udfordringer	11
>	Den nye eReolen.dk	11
>	Biblioteksafgiften på trapperne	11
>	DB opfordring	11
5	KOMMUNIKATION & SAMARBEJDE	
>	Netværk og platforme	12
>	Konferencer, temadage og projekter	12
>	DB sætter dagsordenen og skaber debat	12
>	DB Forretningsudvalg	12
>	DB Repræsentantskab	12
>	Personalesituationen i sekretariatet	12
6	FOLKEOPLYSNING & REGIONALE MØDER	
>	Folkemødet på Bornholm	13
>	Kulturmødet på Mors	13
>	BogForum 2014	13
7	DB FORENINGSUDVIKLING	
>	Medlemsudviklingen	14
>	Resultatopgørelse for 2014	14
	TÆNKETANKEN FREMTIDENS BIBLIOTEKER	
>	2-års status	15

Fotos: Peter Birk og bibliotekerne.

BERETNING 2014

BIBLIOTE OM LÆRING,

Steen B. Andersen, formand

Biblioteker opfattes måske af nogle som lidt støvede og stille og rolige institutioner, noget som hører en anden tid til. Som det fremgår i hele beretningen her, er virkeligheden en anden. Vore biblioteker er i konstant bevægelse og under stadig forandring og på omgangshøjde med vores tid. DBs rolle er sammen med jer at punktere ovennævnte myte og sikre, at omverdenen opfatter bibliotekerne ikke bare som en institution – men som en kulturinstitution, en vidensinstitution og et sted for demokrati og medborgerskab.

Biblioteket ændrer sig af mange grunde. Af egen drift fordi medieformaterne er under udvikling, og fordi borgernes adfærd og mediebrug ændrer sig. Samtidig er biblioteket kommet under pres på forskellige fronter opgavemæssigt og økonomisk. Nogle steder, fordi man i nogle kommuner opfatter biblioteksopgaverne for snævert og kun fokuserer på bogudlån, og omvendt i mere fremsynte kommuner læsser for mange opgaver over på biblioteket. I begge tilfælde uden altid at følge det bevillingsmæssigt op. Hvilket overordnet set rejser behov for nytænkning omkring rammesætningen og økonomien.

DB sætter dagsordenen

Danmarks Biblioteksforening har sat dagsordenen på flere forskellige måder på den nationale scene. Noget af det, vi har fokus på i vores indsatsområder, er *Læring*. Det har bl.a. givet sig udslag i to velbesøgte temadage i Aarhus og København om Dynamiske Læringsrum. Disse dage var interaktive i den forstand, at deltagerne selv skulle have projekter med, som blev brugt undervejs. Den form vil vi med garanti gentage i anden sammenhæng. Ingen tvivl om, at biblioteket også i fremtiden vil spille en aktiv rolle som læringsinstitution, specielt i samarbejde med skolerne i forhold til den nye folkeskolereform.

Netop folkeskolereformen har da også været et fokus i 2014 og nu i 2015. Sidste år lavede vi undersøgelser af, hvordan folkebibliotekerne og folkeskolen samarbejder, og vi har i år ved en netop afviklet konference med titlen *Trick or treat* sammen med Kulturstyrelsen og Bibliotekschefforeningen (BCF) sat fokus på folkeskolereformens vision om 'den åbne folkeskole og det udvidede samarbejde med lokalsamfundet'. Det var et meget populært arrangement, som var totalt udsolgt, og hvor både kultur- og undervisningsminister deltog.

KET I PERMANENT BEVÆGELSE

LÆSNING OG SAMFUNDSOPGAVER

for Danmarks Biblioteksforening

Opgaver, roller og funktioner

Vi har de sidste 10-15 år set folkebiblioteket udvikle sig fra viden- og kultursamlinger til lokalsamfundets åbne, demokratiske fælles sted. Hvor medborgerskabet trives og udvikles. I dag kommer man, ikke fordi man skal, men for at blive klogere. For at eksperimentere, hente information, inspiration og oplevelser. Man mødes og opsøger de stadig flere tilbud om læring og læseklubber. Og man kommer for at arbejde, studere, fordybe sig eller for selv at bidrage på forskellig vis. For at være en del af fællesskabet.

De sidste tolv måneder, fra jeg tiltrådte som ny formand på årsmødet i Vejle i marts 2014 til nu, har været super spændende, men har også mildt sagt været hæsblæsende. Gang på gang har vi haft den glædelige oplevelse, at der peges på landets folkebiblioteker, når vigtige opgaver skal løftes. Feks. af undervisningsministeren, når det gælder opbygning af partnerskaber for skolerne i realiseringen af folkeskolereformens åbne skolevision. Og når kulturministeren vil sætte skub i læsningen, eller finansministeren vil lette overgangen til det digitale Danmark.

Det moderne bibliotek

At der er bud efter bibliotekerne er super glædeligt set fra min stol. Det betyder, at omverdenen for alvor er ved at opdage, at et bibliotek er meget mere end et sted med en samling fysiske materialer. Dét er det også. Men det er meget meget mere.

I sommeren 2014 og også for nyligt erklæredes bogen og biblioteket fra forskellig side for død. Alt sammen som en følge af den teknologiske udvikling og eksempelvis e-bøgernes fremmarch samt af faldet i de fysiske lån. En sådan erklæring kan kun skyldes manglende indsigt i det moderne biblioteks virke.

Jeg har sagt det før og vil gerne benytte min første beretning til at sige det igen:

- Bibliotekerne er langt mere end kun bøger. De er faktisk skabt for mennesker – en vigtig pointe ikke mindst på det digitale område. Her spiller bibliotekerne i dag en afgørende rolle – en rolle, der kun vil blive forstærket i fremtiden.

Brugen af de fysiske bøger og materialer er ganske rigtigt for nedadgående, men samtidig understreger en stigende brug af digitale medier og ikke mindst den øgede googli-

sering et markant behov for bibliotekets kompetencer i informations- og vidensøgning. Vi har her brug for en helt ny folkeoplysningsindsats. En indsats for digital dannelse. Sådan som også daværende økonomi- og indenrigsminister, Margrethe Vestager, påpegede på en DB-konference i foråret 2014.

DDB og e-bøgerne

DB og resten af bibliotekssektoren har i flere år haft endog meget stor fokus på teknologi og struktur. Danskerens Digitale Bibliotek og et fælles bibliotekssystem er om sider kommet på skinner med opbakning fra alle sider. Og vi håber i biblioteksforeningen, at ambitionerne bag DDB-konstruktionen – infrastruktur, indkøb og indhold – opfyldes. Dét vil vi naturligvis følge tæt, ikke mindst fordi de kommunale biblioteker her lægger en ganske stor sum. DB holder jævnligt møder med KL/Kulturstyrelsen om udviklingen. Vi mener stadig, der er behov for, at Danskerens Digitale Bibliotek involverer kommuner og biblioteker mere åbent i bibliotekernes største fælles satsning, øger kommunikationsindsatsen samt arbejder frem mod en ny styringsmodel.

En uhyre vigtig sag på det digitale område, som har fyldt meget af min arbejdstid, har været adgangen til e-bøger o.l. herunder ophavsret, forretningsmodeller og biblioteksafgift i en digital kontekst. "Vi gjorde det" – som Helle Thorning-Schmidt sagde. Og i dag har vi som stort set eneste land i Europa/verden en forholdsvis god adgang til e-bøger på bibliotekerne. Der er lagt mange timer og megen tålmodighed fra DBs side i projektet – og tak til DBs tidligere formand, Vagn Ytte Larsen, samt hans forretningsudvalg for et stort forarbejde.

Vi har nu en aftale – som skal genforhandles. Det er faktisk positivt, fordi vi får tid til at opsamle erfaringer og til at få det, som ikke umiddelbart fungerer, justeret. Betalingen er i hvert fald et område, vi vil holde øjnene stift rettet mod.

International deltagelse

Den digitale dagsorden er i høj grad international, og derfor vil DB de næste år styrke sit internationale engagement. Ikke mindst fordi flere af de problematikker, som danske biblioteker står over for, i virkeligheden er afledt af internationale forhold. Vi stiller derfor med flere, meget

Bibliotekerne er langt mere end kun bøger. De er faktisk skabt for mennesker – en vigtig pointe ikke mindst på det digitale område. Her spiller bibliotekerne i dag en afgørende rolle – en rolle der kun vil blive forstærket i fremtiden.

stærke kandidater til IFLAs forskellige komitéer og råd. Øverst på listen står Kirsten Boelt, DBs faglige næstformand, som vi gerne vil have valgt til Governing Board – IFLAs øverste organ.

Jeg har også besluttet mig til at stille op til EBLIDAs kandidat – ikke mindst med henblik på den digitale dagsorden og adgangen til e-bogen samt til hele den demokratiske dannelse og samtale, som er under pres og forandring i disse år.

Grundprincipper, mangler og gennemslagskraft

I Danmarks Biblioteksforening tror vi fortsat på grundprincipperne bag folkebibliotekerne, som de er udtrykt i *Lov om biblioteksvirksomhed*. Men loven bærer på mange måder præg af at være forberedt og skrevet sidst i 1990'erne, mens samfundets og bibliotekets opgaver har ændret sig siden.

Loven forholder sig f.eks. slet ikke til et begreb som privacy og den voldsomme vækst i data om borgernes informations- og biblioteksbrug, og hvad det betyder i relation til demokrati-rollen. Den forholder sig heller ikke til udviklingen omkring medborgerelementet. Eller til de medborger- og kulturcentre, som folkebiblioteket i mellemtiden reelt har udviklet sig til mange steder. Blandt andet disse aspekter, mener jeg, bør tages op i forbindelse med en ny lovrevision. Som ikke bør vente for længe på sig, hvis vi fortsat ønsker at fastholde biblioteker med grundlæggende god kvalitet og gennemslagskraft.

Økonomien og bibliotekets værdi

DBs årlige tendensundersøgelse af budget 2015 pegede igen på besparelser. I to ud af tre kommuner. Men også på en anden bevægelse: Mange kommuner vælger for tiden at opgradere hovedbiblioteket og de fysiske faciliteter og ser det som centrale elementer i ny attraktiv byudvikling.

Investerer man som kommune i sit biblioteksvæsen, er der ofte tale om ret store investeringer. For det er ikke nok med gode faciliteter, masser af digitale løsninger og dygtige medarbejdere. Det handler også om rummet/bygningen og om stadig flere program- og formidlingsaktiviteter som f.eks. forskellige nye læringstilbud. Samt om flere opsøgende aktiviteter og service uden for biblioteksrummet og dér, hvor borgerne er.

At disse investeringer oven i købet er en god forretning målt i kroner og ører, blev understreget i den nyeste af Tænk tanken Fremtidens Bibliotekers rapporter fra 2014, lanceret i januar 2015, *Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi*, der er udarbejdet for Tænk tanken af Copenhagen Economics.

Ifølge rapporten bidrager bibliotekerne bl.a. med to mia. kroner til bruttonationalproduktet ved alene at styrke børns læsefærdigheder, så de derved siden kan gennemføre en uddannelse. Men de spiller også en central rolle i at give borgerne mulighed for at mestre digitalisering.

DB STRATEGI 2020 – deltag i debatten

Min ambition for Danmarks Biblioteksforening er, at vi skal vi blande os langt mere i den nationale debat end før. DB er et vigtigt og eneste samlede talerør i biblioteksdebatten. Vi taler både for og som politikere og fagfolk, og vi gør det med fokus på bibliotekets mangfoldige muligheder og dets samfundsmæssige og demokratiunderstøttende arbejde.

Vi er i Forretningsudvalget (FU), som nyvalgte, startet på en frisk – og arbejdet med DB STRATEGI 2020 har nok været det enkeltstående område, som har fyldt mest blandt de organisatoriske opgaver både for FU og Repræsentantskabet i det forløbne år.

Fundamentet for strategien er hovedindsatsområderne – læring, det digitale samfund og kultur. Helt centrale områder som vi ser det.

Jeg vil ikke her gennemgå vores virksomhedsplan slavisk. Men den understøtter naturligvis vores strategi, og den kan studeres i detaljer på db.dk.

Forretningsudvalget og jeg ser frem til, sammen med medlemmerne, at vende STRATEGI 2020 under det bibliotekspolitiske møde i Aarhus.

På gensyn til Årsmøde 2015 16.-17. april

At netop Aarhus er valgt som værtsby i 2015 er ikke tilfældigt. Den er ikke valgt, fordi det er min hjemby, men fordi Aarhus Kommune gerne vil vise, hvad man kan bruge biblioteket til. Kronen på det værk er Dokk1 og en proces, der har ført frem til den største kommunale anlægsbevilling til en kulturinstitution, siden Operaen blev bygget – det glæder jeg mig til at vise frem.

I beretningens øvrige temaer og nedslag introducerer vi de mange udadvendte aktiviteter, DB har haft i årets løb. Alene og i partnerskab med de mange øvrige biblioteksinteressenter. Som noget helt nyt satser DB på at være synligt til stede på tre store kulturelle og politiske begivenheder: Folkemødet i juni på Bornholm, Kulturmødet i august på Mors og BogForum i november i Bella Center. På samtlige møder blev der i 2014 debatteret ud fra et bredt kulturelt indhold og med fokus på den aktuelle biblioteksudvikling – public service og materialeudvikling, formidling og kvalitet, biblioteker og bogbranche, e-bøger, læring og folkeskole osv. Listen er lang. Alle steder deltog kulturminister Marianne Jelved og en lang række andre markante kulturpersonligheder og politikere i DB aktiviteterne.

På de indre linjer har jeg som ny formand afholdt en lang række møder med politikere, virksomheder og interesseorganisationer. Der er dels tale om en bevidst strategi og dels et ønske fra forskellig side om at mødes med mig som formand og repræsentant for bibliotekerne. Det er glædeligt, at jeg alle steder har mødt imødekommenhed, og det vidner om den interesse, der er for bibliotekerne og Danmarks Biblioteksforening som deres talerør.

Og det understreger DBs vigtigste rolle, nemlig at sætte bibliotekerne på dagsordenen – på mange forskellige dagsordener. Det er efter min og FUs mening helt centralt. Bibliotekerne har på en gang så meget at byde på i mange sammenhænge og er samtidigt under økonomisk pres, så for at citere titlen fra Kristian Haves seneste bog, så handler det om at 'synlighed er eksistens'.

Vi skal gøre os gældende på forskellige platforme og med forskellige budskaber. Og det har været den røde tråd i mit og resten af FUs virke i vores første år.

Vi glæder os til at se jer alle sammen til bibliotekspolitisk topmøde i Aarhus 16-17. april 2015.

Grundlaget for DB STRATEGI 2020 blev udarbejdet på DBs Forretningsudvalgs seminar den 3-4. oktober 2014 i Herning, hvor man samtidig besøgte kommunens nye hovedbibliotek. Foto: Thomas Mølvig.

DB STRATEGI 2020

VISION

Danmarks Biblioteksforening sætter dagsordenen, der synliggør værdien af kultur, læring og dannelse.

Danmarks Biblioteksforening er drivkraften, talerøret og rådgiveren, når biblioteker udvikler rammerne for demokrati og fællesskab.

TEMA 1

BIBLIOTEKET, KOMMUNERNE & STATEN

LOV ELLER STRATEGI - ELLER BEGGE DELE?

”Folkebiblioteket er en af vores vigtigste kulturinstitutioner. På biblioteket kan vi hente næring til vores personlige og demokratiske dannelse. Det gælder både for børn og voksne. Og folkebiblioteket er samtidig det åndehul, hvor vi kan være fælles om oplysning og oplevelser”, lød det fra kulturminister Marianne Jelved som optakt til DB årsmødet i 2014. At ministeren ikke står alene med den vision, gjorde seks af landets kulturordførere det helt klart her i starten af 2015.

Derfor er folkebiblioteket vigtigt

I en helt ny 2015 *Danmarks Biblioteker* rundspørge (01/2015), lavet som optakt til DBs Årsmøde og det kommende folketingsvalg, blev partiernes ordførere bl.a. spurgt om, hvorfor de finder biblioteket vigtigt. Der indkom svar fra seks af otte partier.

Ingen stiller spørgsmål til folkebibliotekets eksistens. Alle er til gengæld enige om bibliotekets betydning som en vigtig spiller i forhold til den demokratiunderstøttende og folkeoplysende opgave, der ligger i at skabe adgang til viden og kultur, også i en digital kontekst.

De seks ordførere finder i øvrigt også, at bl.a. den teknologiske udvikling gør det relevant at se på, om *Lov om biblioteksvirksomhed* fra 2000 skal revideres.

Eje eller pege?

Fra Bibliotekschefforeningens bestyrelse peges der p.t. på behovet for en ny national strategi. Som man ser det, er de store hovedanbefalinger på plads – DDB, nyt fælles bibliotekssystem, det moderne firerums bibliotek og det åbne selvbetjente bibliotek – som den seneste strategi, *Folkebibliotekerne i vidensamfundet* fra 2010, omfattede. Kulturstyrelsen rumler da også med muligheden for en ’opfølger’.

Det vil være udmærket med en diskussion om en ny strategi for bibliotekerne fremover, som et fælles redskab til at styre og regulere udviklingen i sektoren med. Hvilket vi i DB naturligvis også støtter og forventer at bidrage aktivt til. Men en strategi kan ikke stå alene.

DB OPFORDRING

Loven trænger til et eftersyn. Det er der som nævnt i indledningen flere grunde til. Hertil kommer de hidtil fortrinsvis fagfaglige drøftelser bl.a. på bibliotekslederplan omkring ’eje eller pege-løsninger’ i forhold til hele formidlingsopgaven. Også dén debat understreger, at en bred politisk drøftelse om de lovmæssige rammer vil være på sin plads.

Alex Ahrendtsen (DF)

Lars Barfoed (C)

Marlene Borst Hansen (B)

Michael Aastrup Jensen (V)

Troels Ravn (A)

Annette Vilhelmsen (SF)

■ Hvad siger loven?

Biblioteksloven er som rammelov åben for tolkninger. Det er klart, at det er i kommunerne, at fremtidens biblioteker i praksis skabes. Men det er, som ved alle andre offentlige opgaver, Folketinget og regeringen, som sætter det overordnede sigtemål, og i samarbejde med alle relevante biblioteksaktører og interessenter angiver vision, forpligtelser og midler i lov og bekendtgørelse.

Bibliotekerne skal ifølge lovens formålsparagraf 1, styk 1: "Fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder Internet og multimedier."

Hvordan dette skal ske, præciseres nærmere i lovens paragraf 2: - formålet opfyldes gennem kvalitet, alsidighed og aktualitet ved udvælgelsen af materialet. I paragraf 4 oplyses, at ministeren efter forhandling med de kommunale parter kan fastsætte nærmere regler om folkebibliotekernes materialer og benyttelsen af disse.

Paragraf 5 understreger omfanget af opgaven i forhold til brugere og udlån: "Folkebibliotekerne står til rådighed for enhver for benyttelse på stedet og for udlån af materialer.

Forpligtelsen til udlån vedrører de materialer, der er nævnt i §1, styk.1.

Der er på sin vis ret frie tøjler til at udfylde dette ude i kommunerne, hvor der i paragraf 3 blot står:

"Kommunalbestyrelsen er forpligtet til, eventuelt i samarbejde med andre kommunalbestyrelser, at drive et folkebibliotek med afdelinger for børn og voksne. Kommunalbestyrelsen kan indgå overenskomst med en anden kommunalbestyrelse om hel eller delvis biblioteksbetjening."

Dette er rammerne for de kommunale folkebiblioteker, og det er dér, Danmarks Biblioteksforening er så vigtig, for man må jo sige, at der er store fortolkningsmuligheder, og at nogle kommuner derfor forfalder til kortsigtede løsninger og beskæringer af bibliotekerne.

At dette er kortsigtet, viser analysen *Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi* som Copenhagen Economics har udarbejdet i 2014 for Tænke Tanken Fremtidens biblioteker, og som netop er udkommet.

Noget andet er, at lovens paragraffer om overbygningen – centralbiblioteksvirksomheden og f.eks. Statsbibliotekets opgaver for folkebibliotekerne – også må have et eftersyn i forhold til det landsdækkende lånesamarbejde af fysiske materialer og mulighederne i digitale løsninger.

■ FOLKEBIBLIOTEKERNES SAMFUNDSØKONOMISKE GEVINST

Rapporten *Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi* viser, at det betaler sig at investere i folkebibliotekerne. Ikke kun ud fra et dannende og kulturelt perspektiv, men også fordi det giver samfundsøkonomisk gevinst i milliard størrelsen.

Særdigt peger denne analyse på, at bibliotekerne spiller en væsentlig rolle i forhold til at øge læselysten og fritidslæsningen, hvilket fører til bedre læseevner, og at flere bliver motiveret til at tage en uddannelse og til at gennemføre den. Faktisk så meget, at man kan måle det til 2 mia. kroner på BNP.

Rapporten peger også på andre gevinster, og debatteres på vores årsmøde, hvor den også vil være tema.

"Spørgsmålet er nu ikke, hvorvidt vi har råd til at investere i bibliotekerne, men hvorvidt vi har råd til at lade være."

DB OPFORDRING

Åbent fra morgen til aften. Biblioteket er et attraktivt sted for alle. Med bøger, musik, netadgang, digitale ressourcer og plads til udfoldelse. Med tilbud om genuin vejledning og dygtige biblioteksmedarbejdere – vidensformidlere, netnavigatorer, dynamiske kulturarrangører samt som service-orienterede spydspidser i kommunens borgervicetilbud.

Biblioteket kan alt. Siges det.

Hvor går grænserne for bibliotekets indsats?

Er kanten nået?

Dén debat skal vi tage i en bredere kreds

– med både brugere, biblioteker, kommuner og politikere!

BIBLIOTEKET & SAMFUNDSOPGAVERNE

■ LOKALSAMFUNDETS DRIVKRAFT

Borgerservice, læringstilbud og kulturhus – hvor går grænsen?

Kerneopgaven er trængt. Når en økonomi- og indenrigsminister for eksempel kigger forbi og understreger bibliotekernes vigtighed, eller når andre centrale spillere roser bibliotekernes indsats, så er vi ikke i tvivl om, at bibliotekerne er værdifulde. Tvivlen opstår et andet sted – ude i bibliotekerne, når de mange opgaver skal løses, og der skal prioriteres i forhold til bibliotekets kernerolle som BIBLIOTEK.

■ **Kulturinstitution.** Et tema, som konstant er til debat i forhold til bibliotekets fremtid, er: Hvor går grænserne? Det var også emnet for DBs konference i Roskilde, hvor bl.a. kulturminister Marianne Jelved kom med sit bud på grænsen og slog fast, at biblioteket i hendes optik først og fremmest er en KULTURinstitution med vægt på folkeoplysning og kulturformidling.

Konferencen var arrangeret i samarbejde med Bornholms Biblioteker og Roskilde Centralbibliotek og drøftede bl.a. bibliotekerne som kulturhuse, community-centre og makerspaces med plads til nye læringsformer, ofte i samarbejde med borgerne.

■ **Hva' ska jeg med kommunen?** Borgerservice og biblioteket som indgangen til et stadigt mere digitalt samfund har også været temaet for et par konferencer i dette projekt, som stiller skarpt på den unge generation og de specielle udfordringer, det offentlige har i forhold til kommunikation med dem. Biblioteker og Borgerservicecentre i Billund, Skanderborg, Stevn, Nordfyn, Kerteminde, Vesthimmerland og Næstved Kommuner samt Danmarks Biblioteksforening og konsulentfirmaet Knudsen Syd har i to år arbejdet sammen om at finde nye måder at formidle de digitale services på til unge mellem 15 og 25 år i forhold til deres aktuelle livssituation: Bolig, uddannelse, læringsforløb etc. Parterne har inddraget lokale unge i processerne, og inspireret hinanden, lært og udviklet undervejs i projektforløbet, som Kulturstyrelsen har støttet.

■ Borgerservice.

En anden grænse, som konstant er til debat, er bibliotekets opgave i forhold til Borgerservice. En voksende opgave, der ligger i naturlig forlængelse dels af den lovbestemte opgave, bibliotekerne har haft omkring offentlig information i 30 år og dels af den almene vejledning, man altid har løst. Men selvfølgelig er der også her grænser bl.a. i relation til myndighedsopgaver.

Dét har vi, i samarbejde med Kulturstyrelsen, Bibliotekschefforeningen og Knudsen Syd, udarbejdet en publikation om, *Bibliotek og Borger*. Den er tilgængelig på DBs årsmøde.

■ **IT-læring & dannelse.** I foråret deltog daværende økonomi- og indenrigsminister, nu EU-konkurrencekommissær Magrethe Vestager, i en konference om emnet på Vartov.

Vestager havde fokus på, at vi som samfund ikke bare skal sætte strøm til det fysiske papir, men benytte lejligheden til at ændre sprog i forhold til borgerne, og hun fremhævede bibliotekernes vigtige rolle i denne forbindelse.

En indsats som Digitaliseringsstyrelsen ved vicedirektør Carsten Møller Nielsen har rost bibliotekerne for i relation til Digital Post: "I kan noget andet end en tv-kampagne. I tager tingene i anvendelse og skaber værdi", som han sagde på BCFs møde den 6. februar 2015.

INTERNATIONALE TENDENSER

Danmarks Biblioteksforening er omdrejningspunktet for den bibliotekspolitiske indsats i internationalt perspektiv. Vi støtter de personer, der er aktive i bestyrelsen på europæisk- og verdensplan i EBLIDA og IFLA. Pt. Kent Skov Andreassen i IFLA Governing Board, og Lone Knakkegaard i EBLIDA Executive Committee – begge medlemmer af DBs Repræsentantskab og bibliotekschefer i hhv. Odense og Vejle.

Det digitale samfund med stadig flere digitale bøger og ressourcer er ikke i sig selv en trussel mod biblioteket. Biblioteket skal finde/identificere henholdsvis indkøb og skabe adgang til viden, information og kultur. Det skal ske med vægt på kvalitet, alsidighed og aktualitet. Fysisk som elektronisk/via internettet.

Det sidste er dog problematisk og lader sig ikke uden videre gøre i en digital sammenhæng, idet de *ophavsretsundtagelser og begrænsningsregler*, der muliggør, at bibliotekerne har ret til at anskaffe og formidle trykte materialer, ikke omfatter de digitale. Se tema 4 om ophavsret.

Det er en problematik, som internationalt anses for at udgøre bibliotekernes største udfordring i vidensamfundet. Såvel IFLA, International Federation of Library Associations and Institutions, samt EBLIDA, den europæiske biblioteksorganisation, arbejder på forskellig vis for, at borgerne ikke bliver ringere stillet fremover, og således, at bibliotekerne også i fremtiden kan 'opfylde deres mission - at give adgang til viden og bevare vores kulturelle og videnskabelige arv.' Dét arbejder IFLA med – særligt over for WIPO, den internationale ophavsretsorganisation. Og EBLIDA over for EU.

■ IFLA 2014 OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

DBs formandsskab deltog i IFLA årsmødet med temaet: "Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge". Det foregik i Lyon, og det vigtigste, der kom ud af kongressen, var *The Lyon Declaration*. På dansk "Lyon Erklæringen", der understreger informations- og videnadgang som en forudsætning for bæredygtig udvikling for det enkelte menneske og for samfundet samt for vigtigheden af, at FN tager det på dagsordenen i de fremtidige Post 2015-udviklingsmål.

Om dette har DB også skrevet til de danske politikere, der i 2014 deltog i FNs generalforsamling, ligesom vi nu kontakter de politikere, der forbereder sig til FN generalforsamlingen i 2015 i New York. Desuden er udviklingsminister Mogens Jensen blevet gjort opmærksom på sagen af UNESCO Danmark. DB har på opfordring fået oversat erklæringen til dansk – og understreger overfor deltagerne betydningen af adgang til viden og information via bibli-

oteker, fysiske som online, som led i empowerment-strategier – altså evnen til at blive en aktiv og bidrags-ydende borger. Afgørende, bl.a. set i lyset af ønsket om styrkelse og udvikling af demokratier og demokratisk baserede samfund.

På IFLA mødet i sommeren 2014 var også Tænk tanken Fremtidens Biblioteker med på en udstilling, der vakte stor opmærksomhed om *Segmenteringsundersøgelse 2014*, som blev præsenteret på DBs årsmøde i marts 2014.

I IFLA har Kent Skov Andreassen siddet i Governing Board i de maksimalt mulige fire år og Kirsten Boelt, DBs 2. næstformand og leder af det biblioteksfaglige område for Aalborg Bibliotekerne, stiller nu op til GB. Hun sidder indtil sommeren 2015 i IFLAs komité for børne- og ungdomsbiblioteker.

■ EBLIDA 2014 OG RETTEN TIL E-BØGER

Også i EBLIDA er der fokus på adgangen til information og særligt i forhold til ophavsretten i EU regi og den indledende høring, som blev gennemført i starten af 2014. Desuden med fokus på adgang til at formidle e-bøger helt på linje med formidling af fysiske, trykte bøger. EBLIDA gennemførte således i 2014 en eRead-Campaign i mange af de europæiske lande. I Danmark valgte vi i biblioteksorganisationernes paraply ikke at deltage i tillid til de forhandlinger, der var i gang med forlagene om eReolen, se tema 4.

Det er dog en fortsat kamp at tydeliggøre bibliotekernes

situation og finde gangbare og vedvarende løsningsmodeller for dem. Et arbejde, som DBs formand, Steen B. Andersen, finder så vigtigt og interessant, at han stiller op til EBLIDA bestyrelsen, idet Lone Knakkegaard ikke genopstiller til EBLIDA COUNCIL og Conference mødet i maj.

Nordisk koordinering

For at sikre nordisk indflydelse og så vidt mulig undgå overlappende virksomhed i det internationale samarbejder koordinerer Danmarks Biblioteksforening og vore søsterorganisationer i hele Norden indsatsen.

TEMA 4

MEDIEMARKEDET & BIBLIOTEKSAFGIFTEN

Bibliotekerne har ikke adgang til at 'anskaffe og formidle' e-bøger i lighed med trykte bøger. En udfordring der vokser i takt med flere digitalt fødte bøger og vidensformater samt udbredelsen af e-bøger. Bibliotekerne er således – til forskel fra de trykte analoge medieformater, der er styret af ophavsretslovens undtagelser – afhængige af det enkelte forlags ønsker om at biblioteker kan købe og formidle deres e-produkter og dermed af midlertidige aftaler.

■ OPHAVSRETTENS UDFORDRINGER

Ophavsrettens udfordringer. I efteråret 2015 ventes et høringsforslag om ophavsret fra EU. Den nye EU-kommissionsformand, Jean-Claude Juncker, har bebudet opdatering af ophavsretten set i en digital kontekst og i forlængelse af en konsultativ EU-høring i starten af 2014 med cirka 10.000 høringsvar.

I 2014-høringen pegede hovedparten af de adspurgte på behov for en ny ophavsretslovgivning. Herunder pegede bl.a. IFLA og EBLIDA, de internationale biblioteksorganisationer, på behov for etablering af 'undtagelser og be-

grænsninger' for bibliotekernes køb af digitale ressourcer i stil med bestemmelserne for de analoge bøger.

DB og Biblioteksparaplyen valgte at pege på en løsning baseret på aftaler. Konkret afledt af et ønske om at invitere de store forlag tilbage i eReolen.dk, idet de store forlag i begyndelsen af 2014 havde åbnet egen eBib.dk-service. DB følger p.t. sammen med Statsbiblioteket og Det Kgl. Bibliotek en indledende møderække arrangeret af Kulturministeriet om ophavsretten og alle interessenters aspekter forud for et egentlig høringsforslag fra kommissionen.

■ DEN NYE eREOLEN.DK

Den gode nyhed er, at de store forlag, som startede egen eBib-service i 2014, fra midten af januar 2015 igen er med i landets største biblioteksservice for e-bøger og lyd-bøger. Med ét slag fik bibliotekernes brugere adgang til 9.000 titler mod cirka det halve før. Aftalen er indgået mellem forlagene og eReolen i regi af DDB. Københavns Kommune skal retro-inddatere 'bagkataloget', d.v.s. ældre titler, der ofte ikke længere er i handelen.

Med den nye løsning fik borgerne en e-bogsservice i biblioteksregi. Noget som Danmarks Biblioteksforening hele tiden varmt har anbefalet. Dejligt at alle blev enige ved forhandlingsbordet, og at borgerne kan se frem til flere e-

bogstitler. Aftalen løber i første omgang et halvt år, hvorefter den genforhandles og tilpasses.

Den dårlige nyhed er flersidet. Aftalen er en kombination af flere forretningsmodeller. Klik – flere brugere kan låne samme materiale samtidigt. Og licens – omfattende et mindre antal lån pr. licens, så brugerne som ved fysiske lån må stå i kø for at låne. De forskellige modeller og afregningsløsninger giver bibliotekerne store udfordringer. Forlagene kan i særlige tilfælde vælge at trække en titel ud af servicen. Prissætningen er stadig dyr med et gennemsnit på 12,50 kr. pr. download for eReolen i 2014. Modsat en ny hollandsk service, der i snit er på 5,50 kr.

■ DB OPFORDRING

DB vil arbejde for nye forretningsmodeller i takt med at markedet modnes. De skal:

- Drage fordel af e-bøgernes digitale natur og iboende muligheder.
- Sikre bibliotekerne vedvarende adgang til de e-bøger, man har aftale om.
- Omfatte en pris, der reelt giver kommunerne mulighed for at finansiere behovet for både e-bogsadgang og adgang til fysiske bøger.

■ BIBLIOTEKSAFGIFTEN PÅ TRAPPERNE

Den længe ventede opdatering af Biblioteksafgiften i forhold til digitale materialer blev heller ikke til noget i 2014. Nu skulle den imidlertid være på trapperne og ventes in-

den påsken 2015. Lars Bornæs, medlem af DBs forretningsudvalg og bibliotekschef i Silkeborg, har repræsenteret DB i udvalgsarbejdet.

TEMA 5

KOMMUNIKATION & SAMARBEJDE

Noget af det, som DB-medlemmer ikke altid hører så meget om, er alle de mange, mange møder DB holder med interessenter i den kultur- og bibliotekspolitiske verden. Nogle af dem ligger i en interesseorganisations natur, og ikke alt, hvad man taler om til alle de bilaterale møder, skal omtales uden for. Her introduceres møder og samarbejder samt andre kommunikationskanaler.

■ **Netværk og platforme.** DB har i det seneste år, først og fremmest ved formanden, Steen B. Andersen, og direktør Michel Steen-Hansen, haft møder med kulturministeren, Folketingets politikere/kulturordførere, Kulturstyrelsen, KL og KL's Børne- og Kulturudvalg, DBC, BCF's formand og BF's formand, Kommunernes Skolebiblioteksforening, Forfatterforeningen, Forlæggerforeningen, Digitaliseringsstyrelsen, DDB-sekretariatet og flere andre.

Fokus for møderne har bl.a. været: Den digitale borger, DDB, e-bogsudviklingen og forretningsmodeller. Folkeskolereformen og bibliotekerne. Kulturpolitiske drøftelser om bl.a. bibliotekets rolle som fysisk sted, som sted for litteraturformidling og for læsning samt public-service opgaver og folkeoplysning i dag.

Herudover har DB ved sit formandskab og Repræsentantskabets medlemmer været repræsenteret i en række eksterne råd og udvalg. Se db.dk/udvalg-fonde-og-priser.

Chefkonsulent Hellen Niegaard har repræsenteret DB i ledergruppen for bibliotek.dk/danbib-udvikling og direktør Michel Steen-Hansen er medlem af følgegruppen bag kampagnen *Danmark Læser*.

DB fungerer som uformelt sekretariat for Biblioteksparaplyen, hvor BF p.t. har formandskabet. I dette forum drøftes fortrinsvis fælles anliggender som ophavsret, diverse høringer og internationale spørgsmål.

■ **Konferencer, temadage og projekter.** DB initierer og stimulerer som national interesseorganisation aktivt ny og nødvendig biblioteksudvikling. Gennem sine mange konferencer og temadage og gennem sit netværk har DB i det forgangne år særligt arbejdet med indsatsområderne: Biblioteket som indgang til det digitale samfund, til læring og til fællesskabet. Sådan som det fremgår af omtalen i beretningens første del.

■ **DB sætter dagsorden og skaber debat** via sine årlige undersøgelser af borgernes biblioteksbrug, af biblioteksbudgetterne, presseformidling og gennem kulturmagasinet *Danmarks Biblioteker*. Endvidere gennem db.dk, Facebook, twitter, medlemsmails og via nyhedsservicen

AviserneSkriver.dk. DB udgiver desuden publikationer. I 2014 en ny udgave af *Bibliotek & Borger. Du er altid velkommen* ved Hanne Marie Knudsen. Den blev udsendt i begyndelsen af 2015 og er udarbejdet i et samarbejde med BCF og Kulturstyrelsen.

■ DB Forretningsudvalg

I DBs Forretningsudvalg sidder: Steen Bording Andersen (A) Aarhus, formand, Hanne Pigonska (V) Odsherred, 1. næstformand, og Kirsten Boelt, mediechef, Aalborg Bibliotekerne, 2. næstformand samt Claus Mørkbak Højrup (V), Hjørring, Hans Skou (V), Aarhus, Inges Dines (A), Ikast-Brande, Paw Østergaard Jensen (A), Albertslund, John Larsen, biblioteksleder, Odsherred, Lars Bornæs, bibliotekschef, Silkeborg og Lone Hedelund, bibliotekar, Aarhus.

■ **DB Repræsentantskab.** Marts 2014 tiltrådte de nye repræsentantskabsmedlemmer. De 25 kommunalpolitiske og 12 personlige medlemmer har mødtes to gange siden først for at konstituere sig og siden på det ordinære efterårsmøde, der lå samtidig med BogForum i Bella Center, så medlemmerne fik mulighed for at deltage i Fredagsdebatterne på bibliotekernes stand.

I tillæg til DB Kulturudvalg etableredes i 2014 to nye DB-udvalg: Bibliotekerne – indgangen til læring og Bibliotekerne – indgangen til det digitale samfund; begge er sat i søen og kommet godt i gang. Hvert af de tre udvalg står som noget nyt for en workshop på Årsmøde 2015.

■ **Personalsituationen i sekretariatet.** Medarbejderstaben pr. 31. december 2014 omfatter Michel Steen-Hansen, direktør, Hellen Niegaard, chefkonsulent og redaktør af *Danmarks Biblioteker*, Michael Hartz Larsen, informationskonsulent og webredaktør og Jeanette Fog Vogelius, assistent. Desuden er Tove Kusier (ResultatKompagniet) tilknyttet sekretariatet som ekstern bogholder. Leder af Tænk tanken Fremtidens Biblioteker, Lotte Hviid Dyrby, har kontor i relation til DB i Vartov (se også Tænk tankens beretning s.15).

TEMA 6

FOLKEOPLYSNING & REGIONALE MØDER

Bibliotekernes historie er folkeoplysningens historie. Bibliotekerne i dag er langt mere opsøgende og udadvendte i deres formidlingsarbejde end for blot få år siden – og det er vi også blevet i DB. Med vedtagelsen af den nye struktur, hvor DB centralt organiserer biblioteksdebat i de regioner, hvor der ikke findes en regional biblioteksforening, har det været et indlysende valg at lægge vores aktiviteter i sammenhæng med andre store folkeoplysnings- og kulturprojekter. Næmlich på Folkemødet på Bornholm, Kulturmødet på Mors og på BogForum.

At både bibliotekerne og Danmarks Biblioteksforening har fået stor politisk bevågenhed fra centrale politikere i 2014, vidner DBs arrangementer på disse tre møder i særdeleshed om. Alle tre steder deltog kulturministeren, men også en del andre politikere og meningsdannere i vores debatter om aktuelle biblioteks- og kulturspørgsmål. Og der var overalt nærmest ekstrem god og debatlysten stemning og stor publikumsinteresse.

Denne måde at møde politikere, opinionsdannere, fagfolk og et bredere publikum på fra hele landet vil vi fortsætte i det kommende år. Vi vil udvikle formen sammen med de forskellige partnere bag de tre regionale begivenheder.

■ I det skønne telt, **BIBZONEN**, på havnen i Allinge blev der under de tre dages hoveddebat diskuteret Public-Service og biblioteker på alle ledder og kanter suppleret af mindre temamøder og kulturindslag i dagene 12.-15. juni.

Med Statsbiblioteket i spidsen står DB, BCF, Det Kgl. Bibliotek og Herning Bibliotekerne samt Kulturstyrelsen bag Folkemødeaktiviteterne, der blev afholdt for anden gang i 2014.

Foto: LHD.

■ Under **DB-paneldebatten på Kulturmøde Mors** i august med fra venstre Steen B Andersen, DBs formand, Johs Riis, Gyldendal, og Egon Clausen, Forfatterforeningen, tog kulturminister Marianne Jelved helt spontant initiativ til en helt ny formidlingspris for folkebibliotekerne. Mødet var arrangeret i samarbejde med Mors Bibliotek.

Foto: MSH.

■ **Daglige opsange til biblioteket** fra politikere, journalister og forfattere trak sammen med bl.a. Klassikerquizer med Adrian Hughes, debatmøder om biblioteket og det frie ord samt forfattermøder om f.eks. nye medieformater, krimier og kvalitet fulde huse på bibliotekernes store fælles stand på BogForum 2014 – Danmarks Biblioteker.

Bag standen stod DB sammen med bibliotekerne fra Ballerup, Frederikssund, Herlev, Hillerød, Holbæk, København, Odense, Roskilde, Solrød, Tårnby og Vejle. Standen fik desuden sponsorstøtte fra DBC, Systematic, BCI, BF og HK.

Foto: Mogens Nielsen.

DB FORENINGSUDVIKLING

■ MEDLEMSUDVIKLINGEN

Pr. 31. december 2014 har DB 76 kommunemedlemmer, dækkende ca. 85 % af befolkningen. Idet én kommune, Faaborg-Midtfyn, meldte sig ud mens en kommune, Ærø, meldte sig ind. Derudover er Flensborg Kommune medlem af DB. DB har i alt 325 personlige medlemmer og 39

institutionsmedlemmer. Dvs. et fald på 5-6% for de første og samme niveau for institutioner mv. Faldet i personlige er afledt af medlemmer, som går på pension o.l. DB har pr. 31. december 2014 tillige 79 studentermedlemmer, en stigning på ca. 20% i forhold til 2013.

■ RESULTATOPGØRELSE FOR 2014 (i t.kr.)

	Budget 2015	Regnskab 2014	Budget 2014
Kontingenter	5.496	5.541	5.509
Salgs- og driftsindtægter	2.229	2.152	2.012
Annonceindtægter	60	85	153
Tilskud	140	23	40
Nedlæggelse af regionale foreninger	0	369	0
INDTÆGTER I ALT:	7.925	8.170	7.714
Direkte udgifter	3.406	2.774	3.004
Udgifter vedrørende møder, rejser m.v.	988	940	1.098
Andre eksterne udgifter	848	721	803
Personaleudgifter	2.945	3.001	2.950
Afskrivning m.v.	30	36	30
UDGIFTER I ALT:	8.217	7.472	7.885
RESULTAT AF PRIMÆR DRIFT	-292	698	-171
Finansielle indtægter	50	299	50
Finansielle omkostninger	0	0	0
ÅRETS RESULTAT:	-242	997	-121

BALANCE

	Balance 2014	Balance 2013
AKTIVER:		
Materielle anlægsaktiver	25	81
Finansielle anlægsaktiver	2.847	2.611
Varebeholdning	64	60
Tilgodehavender salgsindtægter / kontingenter	41	141
Andre tilgodehavender	412	60
Periodeafgrænsningsposter	134	70
Moms	140	0
Likvide beholdninger	2.758	2.268
AKTIVER I ALT:	6.421	5.291
PASSIVER:		
Egenkapital	4.440	3.513
Leverandørgæld	947	987
Hensættelser	70	215
Moms	0	135
Periodeafgrænsningsposter	337	0
Anden gæld	627	441
PASSIVER I ALT:	6.421	5.291

TÆNKETANKEN – 2-ÅRS STATUS

Tænk tanken Fremtidens Biblioteker har i 2014 haft fokus på tre store vidensprojekter. Næmlig en national segmenteringsundersøgelse, et designantropologisk nationalt projekt samt en analyse af Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi og et par mindre undersøgelser. Endvidere på formidling af Tænk tankens idégrundlag og arbejde plus resultaterne - både nationalt og i internationalt regi på IFLA 204 i Lyon.

■ Fremtidens Biblioteker – i et målgruppeperspektiv

Tænk tanken lancerede i marts 2014 *Segmenteringsundersøgelsen* – den største af sin art om danskernes brug og ikke-brug af folkebibliotekerne. Undersøgelsen bygger på et datagrundlag på over 2000 danskere samt en række kvalitative interviews og fokusgrupper. Undersøgelsen præsenterer en helt ny segmentering af befolkningen i 10

grupper og ny viden om danskernes biblioteksbrug eller mangel på sammen. Undersøgelsen har både et operationelt biblioteksudviklingsperspektiv og et politisk-strategisk sigte. Undersøgelsen er foretaget af Moos-Bjerre Analyse og støttet af Kulturstyrelsens udviklingspulje. Rapporten blev lanceret på en konference på Nørrebro teater med 120 deltagere.

■ Folkets bibliotek – nationalt samarbejdsprojekt

Kulturstyrelsen, DMJX og Tænk tanken gennemførte i første halvår et fælles designantropologisk nationalt projekt – *Folkets Bibliotek*. Der blev i perioden fra januar til juni gennemført feltstudier på otte biblioteker: Hedensted Bibliotekerne, Aalborg Bibliotekerne (hovedbibliotek), København Kultur 2200, Glostrup Bibliotek, Vordingborg Bi-

bliotek, Ærø Folkebibliotek, Aabenraa Bibliotekerne og Rudersdal. Out-come af projektet er fire testede koncepter, værktøjer og en antropologisk rapport. Der blev i perioden afholdt et midtvejsværksted og i juni en afsluttende konference med præsentation af opsamlet viden, de fire testede projekter og anbefalinger til bibliotekerne.

■ Studerendes digitale læsepræferencer

Undersøgelse af studerendes brug af og præferencer for hhv. digital og fysisk litteratur (skøn- og faglitteratur). Tilsvarende blev alle respondenter spurgt om adfærd på mobiltelefoner (både skøn og faglitteratur). Undersøgel-

sen, der er foretaget af Epinion og Moos-Bjerre Analyse for Tænk tanken Fremtidens Biblioteker blandt 506 studerende på mellemlang og lang videregående uddannelse, viser, at hver 4. studerende foretrækker digitalt studiemateriale.

■ Next Generation Netværk

Tænk tanken har siden april 2013 hostet netværket Next Generation. Der har vist sig at være stort behov for videndeling og netværk på tværs af landet. Der er nu ca. 25

personer tilknyttet netværket med bred repræsentation geografisk og fagligt. Netværket præsenterede deres arbejde på DB's årsmøde i Vejle 2014.

■ Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi

Copenhagen Economics har for og i samarbejde med Tænk tanken Fremtidens Biblioteker udarbejdet undersøgelsen, der for første gang påviser, hvilken samfundsøkonomisk værdi folkebiblioteket bidrager med. Undersøgelsen peger på tre værdiskabere: Betalingsvillighed,

værdi gennem læsning og værdi gennem digitalisering. Og resultatet er signifikant: Biblioteket er en rigtig god forretning for samfundet, især på uddannelsesområdet. Undersøgelsen er støttet af Kulturstyrelsens udviklingspulje og Danmarks Biblioteksforening. Rapporten blev offentliggjort i januar 2015 Industriens Hus.

Lotte Hviid Dhyrbye
Leder af Tænk tanken

DB BERETNING 2014:
HVAD SKER DER I BIBLIOTEKERNE?
HVORDAN TACKLES TIDENS STORE UDFORDRINGER?
HVAD ARBEJDER DANMARKS BIBLIOTEKSFORENING MED?

BLIV KLOGERE PÅ BIBLIOTEKET
– BESTIL DBs PUBLIKATIONER PÅ WWW.DB.DK